

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Henrici Canisi[i] Noviomagi, Belgæ, Jn Academia
Ingolstadiensi SS. Canonum Profess. Ordinarii & Primarii,
Opera Quæ De Ivre Canonico Reliqvit**

Canisius, Heinrich

Coloniae Agrippinae, 1662

In Tit. XXX. De Eo Qui Furtive Ordinem Svscepit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62169](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62169)

qualit̄ proficiend̄. Quilibet ergo perperam affecta-
to compendio ad altiores Ordines contendit, &
quidem si sciens id faciat, ad instar ministri non
ordinati deponetur, nec ulterius promovebitur:

si vero ignorans & supinè negligens, non nisi
post peractam pœnitentiam, & suppleto, qui de-
est, Ordine divinis ministeriis potest operam da-
re, c. unco hoc tit. Concil. Trid. d. l. c. 14.

IN TIT. XXX. DE EO QUI FURTIVE ORDINEM SVSCEPIT.

Canil. *ibidem.*

Iure cautum est, ut sacri Ordines nemini con-
ferantur, nisi sedula prius inquisitio de aetate,
moribus, scientia ipsius sit facta, c. *Cum in cun-*
ctis 7. sup. De elect. Clement. Cum Ecclesia De aetate &
qual. proficiend̄ Proinde si quis clam & furtim irre-
pat, id est, non examinatus, nec admissus, saltem
ad illum Ordinem, sed sine scitu Episcopi, aut
etiam contra ipsius præceptum aliis permixtus
ordinetur, vel etiam si minores Ordines & sub-
diaconatum uno die suscipiat, c. 2. *hoc tit. c. a. ratio-*
ne punitur, ut Ordinis sic furtim suscepti mini-
sterium exercere non possit, nisi cæteris paribus,
post peractam pœnitentiam, & præ viam Episco-

pi dispensationem, c. *Veniens hoc tit.* Qui Episco-
pus si forte, uti subinde fit, sub pœna excommu-
nicationis alicui mander, ne hunc aut illum Or-
dinem hoc vel illo modo suscipiat, & ille, eo non
obstante, furtive id faciat, suo facto excommu-
nicationem incutrens, jam nemo nisi solus Pon-
tifex dispensabit, cap. 3. *hoc tit.* Nisi fortassis Reli-
gionem ingrediatur, ubi si pie & sapienter vixe-
rit, eo casu dispensatio committitur Episcopo, d.
cap. 3. vel etiam Abbati, qui præest Monasterio, d.
c. 1. ut aimirum alteruter istorum vel ambobaci-
ant ei potestatem rebus divinis incumbendi.

IN TIT. XXXI. DE EXCESSIBUS PRÆLATORUM ET SVBDITORVM.

SUMMARI A.

1. Excessus Prælatorum erga subditos qui.
2. Et contra subditorum erga Prælatos & superiores.

Hactenus de vitiis, quæ Clero sunt peculia-
ria & communia: nunc de illis agit, quæ
Prælati sunt propria. Qui imprimis si sub-
ditos suos vel alios improbis & immodicis exa-
ctionibus onerare præsumant, eujuscumque tan-
dem sint gradus, graviter & ad exemplum terro-
ris puniuntur, ut ait textus in cap. *Nimis iniqua &*
cap. Nimis prava hoc tit. Quinimò subditis, dum ta-
le onus petunt, & privilegia violant, liberum est
illud denegare, cap. *Sanè 5. cap. Cum ad quorundam*
7. hoc tit. ubi sub finem addit textus, quod senten-
tia excommunicationis nullius sit momenti, per
quam fortè Prælatus rigidus exactor justè deneg-
antem studet compellere.

Alium excessum committunt Prælati, si per-
peram utantur potestate suâ: veluti si beneficia
sibi comparent vel usurpent, cap. *Ad aures cap. Illud*
etiam 6. hoc tit. & non aliis, ut oportet, eo quod
inter dantem & accipientem debeat esse diffe-

rentia, cap. *fin sup. De institut.* ipsaque Ecclesia pro
cultu suo diversos requirat ministros; aut etiam
si alius quidem conferant, sed personis indignis, r.
g. homicidæ vel fornicatori publico; quo casu
collatio debet cassari, actum demùm alteri ido-
neo beneficium concedi: nam si secus faciat col-
lator, pro illa vice carebit conferendi potestate,
cap. *Inter dilectos 11. hoc tit.* Peccant & Prælati, si
perperam aliena curantes, rebus sese immisceant
ad se non pertinentibus: veluti si Abbas, vel alius
inferior, cui hoc speciali privilegio non est con-
cessum, de matrimonio cognoscere velit, vel
Ecclesias unire, id est, ex duabus unam facere, in-
dulgenciam concedere; breviter si illa velit face-
re: quæ peculiariter ad munus Episcopi spectant,
c. *Sicut unire 8. cap. Accedentibus 12. hoc tit.* Postremò
Episcopus deponitur, qui per actum superstitiono-
sum, id est, iudicium ferri candentis homicidio
præstiterat auctoritatem, c. *Ex literis 10. hoc tit.*

Cæterum ex adversio fit, ut subditi frequenter
per excessum vel defectum peccent, uti videre
est in cap. *Gravem 15. in c. Quam sit 9. & in c. Clerici*
4. hoc tit. ubi partim suspenduntur, partim tam-
quam membra putrida abscinduntur, qui vel con-